

Production and Characterization of Anti-Her2 Monoclonal Antibodies

A.S. Tabatabaei-Panah, Ph.D.¹, A.H. Zarnani, D.M.T, Ph.D.^{2,3}, Sh. Montaser-Kouhsari, Ph.D.^{1,4}, M. Chamankhah, Ph.D.⁵, R. Ghods, M.Sc.⁶, A.A. Bayat, B.Sc.⁶, G.E. Kazemi-Sefat, B.Sc.², S.A.R. Mahmoudi, M.Sc.⁶, M. Ostad Karampour, M.Sc.⁶, S. Shojaeian, M.Sc.⁷, M. Jeddi-Tehrani, Ph.D.^{6,8}

1. Science and Research Branch, Islamic Azad University
2. Reproductive Biotechnology Research Center, Avicenna Research Institute
3. Immunology Research Center, Faculty of Medicine, Iran University of Medical Sciences
4. Cellular and Molecular Biology Department, Faculty of Biology, Paradise of Science, Tehran University
5. Nanobiotechnology Research Center, Avicenna Research Institute
6. Monoclonal Antibody Research Center, Avicenna Research Institute
7. Biochemistry Department, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modarres University

✉ *Corresponding Address: P.O.Box: 1985713831, Monoclonal Antibody Research Center, Avicenna Research Institute, Tehran, Iran*
Email: mahjed@yahoo.com

Abstract

Received: 9/Dec/2007, Accepted: 13/Feb/2008

Objective: Breast cancer is the most common cancer among women in the world. Early diagnosis of this cancer is a key element for its treatment. One of the approaches for diagnosis of breast cancer is detection of its tumour-associated markers. Hence, Her2 has been the main focus of the researches in the field.

Materials and Methods: For diagnosis of Her2 overexpression, monoclonal antibodies (mAb) reacting against Her2 were produced in this study. For this purpose, two peptides from extracellular domain of Her2 were selected and the mAbs reacting against them were produced by hybridoma technology. Reactivity of these antibodies were then evaluated in different immunological assays including ELISA, Immunofluorescence (IF), western blot (WB) and immunoprecipitation (IP).

Results: Total of 5 clones were produced from two separate fusions, and antibody isotyping revealed that all clones were IgM. These mAbs showed appropriate reactivities in the following assays: ELISA, immunofluorescence by staining of breast cancer cell line (SKBR3), WB and IP by detecting the 185 KD band of Her2.

Conclusion: In conclusion, it seems that the mAbs are useful diagnostic tools for detection of Her2 expression in patients with breast cancer.

Keywords: Breast Cancer, Her2, Monoclonal Antibody, ELISA, Immunofluorescence, Immunoprecipitation

تعیین خصوصیات آنتی بادی های منوکلونال تولید شده بر علیه تومور مارکر Her2

اکرم سادات طباطبایی پناه Ph.D.؛ امیر حسن زرنانی D.M.T., Ph.D.؛ شیده منتصر کوهساری Ph.D.؛ محمود چمن خواه Ph.D.؛ رویا قدس M.Sc.؛ علی احمد بیات B.Sc.؛ گلناز انسیه کاظمی صفت B.Sc.؛ سیداحمدرضا محمودی M.Sc.؛ مهیار استاد کرم پور M.Sc.؛ سرور شجاعیان M.Sc.؛ محمود جدی تهرانی Ph.D.*

۱. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات
۲. پژوهشکده فناوری های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی، پژوهشکده ابن سینا، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولید مثل
۳. دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات ایمونولوژی
۴. دانشگاه تهران، دانشکده زیست شناسی، پردیس علوم، گروه سلولی و مولکولی
۵. پژوهشکده فناوری های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی، پژوهشکده ابن سینا، مرکز تحقیقات نانوتکنولوژی زیستی
۶. پژوهشکده فناوری های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی، پژوهشکده ابن سینا، مرکز تحقیقات آنتی بادی منوکلونال
۷. دانشگاه تربیت مدرس، دانشکده پزشکی، گروه بیوشیمی

آدرس نویسنده مسئول: تهران، صندوق پستی: ۱۹۸۵۷۱۳۸۳۱، پژوهشکده فناوری های نوین علوم پزشکی جهاد دانشگاهی، پژوهشکده ابن سینا، مرکز تحقیقات آنتی بادی منوکلونال

پست الکترونیک: Email: mahjed@yahoo.com

چکیده

دریافت مقاله: ۸۶/۹/۱۸، پذیرش مقاله: ۸۶/۱۱/۲۴

* هدف: تولید آنتی بادی منوکلونال ضد Her-2 (Human Epidermal Growth Factor Receptor-2) *** مواد و روش ها:** برای رسیدن به این هدف، دو پپتید بخش خارج سلولی Her2 طراحی و آنتی بادی های ضد آنها با استفاده از تکنولوژی هیبریدوما، تولید شد. ویژگی دو عدد از این آنتی بادی ها (کلون های 3E3 و 7F10) به روش های الیزا، ایمونوبلاتینگ و رنگ آمیزی ایمونوفلورسانس مورد بررسی قرار گرفت. *** یافته ها:** در مجموع ۵ کلون از ۲ فیوزن به دست آمد که ایزوتیپ همگی آنها از کلاس IgM بود. این آنتی بادی ها دارای واکنش گری مناسب در آزمون الیزا بودند. آزمون ایمونوبلاتینگ نشان داد این آنتی بادی ها همانند آنتی بادی تجاری ضد Her2 به نام Herceptin قادر به شناسایی Her2 با وزن مولکولی ۱۸۵ KD هستند. نتایج آزمون ایمونوفلورسانس غیرمستقیم نشان داد این آنتی بادی ها قادر به شناسایی Her2 سیتوپلاسمی و غشایی در رده سلولی سرطان پستان، SKBR3، هستند. *** نتیجه گیری:** در مجموع به نظر می رسد که از آنتی بادی های منوکلونال تولید شده در این پژوهش می توان در تست های تشخیصی Her2 شامل روش های ایمونوهیستوشیمی و روش های سرولوژی بهره جست.

کلیدواژگان: سرطان پستان، گیرنده فاکتور رشد اپیدرمال انسانی (Her2)، آنتی بادی منوکلونال، الیزا، ایمونوفلورسانس، ایمونوبلاتینگ

فصلنامه پزشکی یاخته، سال دهم، شماره ۴، تابستان ۸۷، صفحات: ۱۲۰-۱۰۹

مقدمه

می شد، اما امروزه روش های تشخیصی جدیدی نظیر: ماموگرافی (Mammography)، اولتراسوند (Ultrasound)، اسکن ایزوتوپ (Isotope Scan) (۶)، متد رادیومتر ترموگرافی (Radiometry Thermography Method: RTM) (۷)، تصویربرداری رزونانس مغناطیسی (Magnetic Resonance Imaging) (۸)، آزمون واکنش زنجیره ای پلیمرز ترانس کریپتاز معکوس مولتی ژن (Multigene RT-PCR assay) (۳)، روش اسپکترومتری (Mass Spectrometry Method) (۳)، تصویربرداری امپدانس الکتریکی (Electrical Impedance Imaging) (۹) و تکنولوژی میکروآرای (Microarray Technology) (۳) استفاده می شود.

جهت تشخیص آزمایشگاهی سرطان پستان از تومور مارکرهای متعددی استفاده می شود که از آن جمله می توان به مارکرهای مربوط به سیکل سلولی مانند P21، P27، Cyclin D، Cyclin E و Ki-67 (۱۰)، مارکرهای مربوط به گیرنده ها و فاکتورهای رشد مانند

سرطان پستان، شایع ترین نوع سرطان زنان در سراسر دنیا و مهمترین دلیل مرگ آنها است (۱). در ایران نیز این سرطان از مهم ترین معضلات سلامتی زنان محسوب می شود، به طوری که طبق آمار معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سرطان پستان با فراوانی نسبی حدود ۲۲ درصد، شایع ترین سرطان در زنان ایرانی است (۲). از مهم ترین عوامل موثر در درمان این سرطان، تشخیص زود هنگام آن است و در صورت ایجاد راهکارهایی برای تشخیص هر چه سریع تر، امید برای درمان بیماران مبتلا به این سرطان با روش هایی نظیر جراحی افزایش چشم گیری می یابد (۳). سرطان پستان در افرادی که سابقه خانوادگی دارند بیشتر است (۴) به طوری که در ۵۰ درصد از سرطان های پستان، زمینه فامیلی و ژنتیکی قوی وجود دارد (۵). به طور کلی فاکتورهای خطر این سرطان شامل تاریخچه خانوادگی و ژنتیک، وضعیت تولید مثل / هورمونی، بیماری خوش خیم پیش رونده پستان و دانسیته ماموگرافی است (۶).

در گذشته برای تشخیص درجه بدخیمی پستان از فاکتورهای مثل وضعیت گره های لنفی، اندازه تومور و سابقه خانوادگی استفاده

مواد و روش ها

ایمن‌سازی موش‌ها (Immunization)

ایمن‌سازی بر روی موش‌های ماده نژاد سوروی (Syrian) با سن ۸-۶ هفته انجام شد. کلیه مراحل کار با حیوانات آزمایشگاهی به تصویب کمیته اخلاق در پژوهشگاه ابن‌سینا رسید. به عنوان ایمنوژن از دو پپتید (Her2 P1(NH₂-QLFEDNYAL-COOH) و Her2 P2(NH₂-ILHNGAYSL-COOH) (۱۱۴-۱۰۶) و (۴۴۳-۴۳۵) (Thermo Electron, Germany) استفاده شد. ابتدا دو پپتید با KLH (Keyhole Limpet Hemocyanin) با روش استاندارد گلو تارالدئید یک مرحله‌ای، کوژوگه (۲۰) شدند. تزریق کوژوگه‌های هر پپتید به طور هم‌زمان به سه موش و در چهار نوبت انجام گرفت. در نوبت اول، ۱۰۰ میکروگرم از هر یک از کوژوگه‌ها با نسبت حجمی مساوی با ادجوانت کامل فروند (sigma, U.S.A) مخلوط و در حجم نهایی ۱۰۰ میکرولیتر به شکل داخل صفاقی (Intraperitoneal Injectoin) به موش‌ها تزریق شد. تزریق‌های دوم، سوم و چهارم با فواصل زمانی ۲، ۳ و ۴ هفته با ۵۰ میکروگرم کوژوگه به همراه ادجوانت ناقص فروند (Sigma) به شکل داخل صفاقی انجام شد. یک هفته قبل از انجام فیوژن، از ناحیه دم موش‌ها خون‌گیری به عمل آمد و تیر آنتی‌بادی ضدپپتید به روش الیزا بررسی گردید. موشی که دارای بالاترین تیر آنتی‌بادی بود، جهت انجام فیوژن انتخاب شد. سه روز قبل از انجام فیوژن، ۲۰ میکروگرم کوژوگه به صورت داخل وریدی (Intravenous Injection) تزریق گردید.

آزمون الیزا (Enzyme-Linked Immunosorbent Assay):

ELISA برای تعیین تیتراژ آنتی‌بادی ضدپپتید Her2 در موش‌های ایمن شده

ابتدا، چاهک‌های پلیت الیزا (Maxisorp, Nunc, Denmark) با پپتیدهای مورد نظر با غلظت ۲۰ میکروگرم در میلی‌لیتر در طول شب تحت دمای ۴ درجه سانتی‌گراد، پوشانده شدند. پس از سه بار شست و شو با بافر ۰.۰۵% Tween 20 - PBS (PBS-T)، پلیت‌ها به مدت نیم ساعت با شیر بدون چربی ۳ درصد بلاک شدند. پس از شست‌وشوی مجدد، سرم موش‌ها از رقت ۱:۲۰۰ به صورت سریال دوگانه به چاهک‌ها اضافه و انکوباسیون در ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۹۰ دقیقه ادامه یافت. پس از شست‌وشوی، کوژوگه پراکسیداز ضدایمونوگلوبولین موش (Avicenna Research Institute, Iran) با رقت ۱:۱۰۰۰ اضافه شد. پس از ۶۰ دقیقه انکوباسیون و شست و شوی مجدد، از سوبسترای (3, 3', 5, 5'- Tetra Methyl Benzidine) TMB (US Biological, U.S.A) به منظور تولید رنگ استفاده شد. واکنش رنگی پس از ۱۵-۱۰ دقیقه، با اسیدسولفوریک ۲۰ درصد متوقف و جذب نوری (Optical Density) چاهک‌ها با دستگاه ELISA Reader (Anthos 2020, Austria) در طول موج ۴۵۰ نانومتر خوانده شد.

تکنیک و آماده‌سازی سلول‌های میلوم، فیوژن و تولید سلول‌های هیبریدوم

دو روز قبل از انجام فیوژن، سلول‌های میلوم SP2/0 در محیط کشت RPMI1640 (Roswell Park Memorial Institute Medium) (Gibco, U.K) حاوی ۱۰ درصد سرم جنین گاو (Fetal Bovine Serum: FBS) (Sigma) و

Her2 (۱۱)، مارکرهای مربوط به پروتوانکوژن‌ها مانند C-jun, C- fos, ras (۱۱)، مارکرهای مربوط به ژن‌های ممانعت کننده تومور مانند P53، MDM2 (۱۱)، مارکرهای مربوط به مولکول‌های چسبنده سلولی مانند کمپلکس کاده‌رین-کانتین، CD 44، لامینین و اینتگرین (۱۱)، مارکرهای مربوط به سرم مانند CA15.3، MCA، CEA، BR27.29T، CA549 (Mucin) MUC-1، (Carcino embryonic Antigen) و مارکرهای مربوط به بافت مانند PR (Progesterone Receptor)، PA2-1، UPA، (Estrogen Receptor) ER (۱۲، ۱۳) اشاره کرد.

مهمترین و شایع‌ترین تومور مارکر سرطان پستان از بین این تومور مارکرها، Her 2 است (۱۰). تکثیر ژن Her 2، نقش مهمی در پاتوژنیست سرطان پستان ایفا می‌کند (۳)، به طوری که در ۳۰-۲۵ درصد از سرطان‌های مهاجم پستان، Her 2 به مقدار زیادی بیان می‌شود (۱۴).

Her 2 یک پروتوانکوژن است که بر روی کروموزوم شماره ۱۷ قرار دارد (۱۵). این ژن گلیکوپروتئینی را کد می‌کند که دارای ۱۲۵۵ آمینو اسید بوده (۱۶) و به عنوان گیرنده فاکتور رشد اپیدرمی عمل می‌کند. Her 2 دارای سه ناحیه است: ناحیه خارج سلولی که محل اتصال لیگاند بوده، ۶۳۲ اسید آمینه دارد و گلیکوزیله است، ناحیه غشای گذر (Transmembrane) که هیدروفوب بوده و دارای ۲۲ اسید آمینه است و ناحیه داخل سلولی که فعالیت تیروزین کینازی دارد و دارای ۵۸۰ آمینو اسید است (۳، ۱۷). قسمت خارج سلولی، خود شامل چهار ناحیه به نام‌های ناحیه I، II، III و IV است که به دو منطقه تکرار شونده دو ناحیه‌ای تقسیم می‌شود. منطقه اول ۱۹۰ اسید آمینه دارد و دارای نواحی I و III است، در حالی که منطقه دوم که یک منطقه غنی از سیستئین است، ۱۲۰ اسید آمینه دارد و دارای نواحی II و IV است (۱۷، ۱۸). Her 2 قادر است همودایمر یا با اعضای دیگر خانواده Her، هتروداایمر تشکیل دهد (۱۸). اتصال لیگاند به این کمپلکس روی سطح سلول باعث فعال شدن فعالیت تیروزین کیناز داخلی شده و سبب انتقال پیام می‌شود. این مسئله باعث انتقال سیگنال از طریق غشای سلول و فضای داخل سلولی به هسته شده و باعث تغییر در فعالیت ژن‌ها می‌گردد (۱۵، ۱۹).

رایج‌ترین روش آزمایشگاهی برای تشخیص سرطان پستان، بررسی بیان Her2 در بافت سرطانی است. از نظر آسیب‌شناسی، نه تنها مورفولوژی و آسیب‌شناسی بافت، جهت تشخیص سرطان پستان حائز اهمیت است، بلکه بیان تومور مارکر Her2 در آزمون IHC (Immunohistochemistry)، صحت تشخیص را به نحو قابل توجهی افزایش می‌دهد.

آنتی‌بادی منوکلونال ضد Her2 به طور وسیعی در آزمون‌های تشخیصی سرطان پستان و همچنین درمان این سرطان مورد استفاده قرار می‌گیرد و تاکنون هیچ کلونی در کشور بر علیه این تومور مارکر تولید نشده است. ذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد که دوره درمان با آنتی‌بادی منوکلونال ضد Her2 در بیماران مبتلا به سرطان پستان، هزینه‌ای معادل چهارصد میلیون ریال را به بیماران تحمیل می‌کند. با توجه به اهمیت تشخیص زود هنگام سرطان پستان در پیش‌آگهی بیماری و به منظور استفاده در تست‌های تشخیصی Her2 و به ویژه ایمنو هیستوشیمی، در این پژوهش، آنتی‌بادی های منوکلونال ضد Her2 تولید و خصوصیات آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است.

پس از شستشو با PBS، پروتئین‌های متصل به هر دو ستون با استفاده از بافر Glycine-HCl, pH=2.7 به طور جداگانه و در حجم‌های ۲ میلی‌لیتری elute شدند. جذب نوری لوله‌ها ملاحظه و لوله‌هایی که حاوی مقدار قابل قبولی آنتی‌بادی بودند، با یکدیگر مخلوط و تعیین غلظت شدند.

در مرحله بعد، آنتی‌بادی به مدت یک شب در مقابل PBS, pH=7.2 دیالیز شد. پس از سانتریفیوژ، بررسی مجدد جذب نوری و تعیین غلظت، از پلی‌اتیلن گلاکول جهت تغلیظ آنتی‌بادی استفاده شد. غلظت نهایی آنتی‌بادی به روش فوتومتری با استفاده از ضریب خاموشی سنجش و جهت نگهداری با گلیسرول (غلظت نهایی ۵۰ درصد) مخلوط شد.

آزمون الایزا برای تعیین واکنش‌گری آنتی‌بادی‌های منوکلونال تخلیص شده ضد Her2 و بررسی خلوص آنها

پس از پوشاندن پلیت‌ها با پپتید مورد نظر با غلظت‌های نهایی ۱۰ و ۲۰ میکروگرم در میلی‌لیتر، واکنش‌گری غلظت‌های مختلف آنتی‌بادی (۰/۳۱۲، ۰/۶۲۵، ۱/۲۵، ۵، ۱۰ و ۲۰ میکروگرم در میلی‌لیتر) به روش الایزا غیرمستقیم و مطابق با روش ارائه شده قبلی بررسی شد.

به منظور بررسی خلوص، آنتی‌بادی‌های تخلیص شده، الکتروفورز شدند. بدین منظور ۵ میکروگرم از هر آنتی‌بادی در هر چاهک ژل پلی‌آکریل‌آمید (SDS-Poly Acrylamide Gel Electrophoresis: SDS-) (PAGE) حاوی SDS با درصد ژل ۷ درصد الکتروفورز شدند. ژل‌های مربوطه با رنگ کوماسی بلو، رنگ‌آمیزی و سپس بی‌رنگ شدند تا باندهای پروتئینی ظاهر و از آنها عکس برداری شود.

رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسانس سلول‌های SKBR3 با استفاده از آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2

ابتدا رده سلولی SKBR3 (ATCC, U.S.A) که رده سلولی سرطان پستان انسان محسوب می‌شود، بعد از جدا شدن از کف فلاسک کشت سلولی و شست و شو با بافر PBS, pH=7.4 بر روی لام‌های ایمونوفلورسانس (ERIC Scientific, Germany) قرار داده شدند. بعد از خشک شدن سلول‌ها و فیکس کردن آنها توسط استون سرد به مدت دو دقیقه، سه بار شست و شو با TBS (Tris-buffered Saline)، هر بار به مدت ۵ دقیقه، انجام گرفت. مرحله بلاک کردن با استفاده از TBS حاوی ۵ درصد سرم گوسفند به مدت ۲۰ دقیقه انجام شد. در مرحله بعد، آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 با غلظت ۵ میکروگرم در میلی‌لیتر به مدت دو ساعت بر روی سلول‌ها اضافه شد. پس از شست‌وشو با TBS، سلول‌ها با Sheep anti mouse-biotin (Avicenna Research Institute) با غلظت ۵ میکروگرم در میلی‌لیتر به مدت ۶۰ دقیقه مجاور شدند. پس از شست‌وشو با TBS، کونژوگه Streptavidin-FITC (Invitrogen, U.S.A) با رقت ۱:۵۰ به مدت ۳۰ دقیقه بر روی اسلایدها اضافه شد. پس از شست‌وشو با TBS، لام‌ها با PBS حاوی ۹۰ درصد گلیسرول، مانده شدند. واکنش‌گری آنتی‌بادی توسط میکروسکوپ فلورسانس مورد بررسی قرار گرفت. در اسلایدهای کنترل منفی، به جای آنتی‌بادی اولیه از IgM موش غیرایمن با غلظت مشابه استفاده شد. در اسلایدهای کنترل مثبت، به جای آنتی‌بادی

آنتی‌بیوتیک‌های پنی‌سیلین G (۱۰۰ واحد بر میلی‌لیتر) (Sigma) و استرپتومایسین (۱۰۰ میکروگرم بر میلی‌لیتر) (Sigma) در انکوباتور ۳۷ درجه با ۵ درصد CO₂ و رطوبت اشباع تکثیر شدند. میزان حیات (Viability) سلول‌ها به روش تریپان‌بلو تعیین شد.

فیوژن سلول‌های طحال موش با سلول‌های SP2/0 با استفاده از (Sigma) (Poly Ethylen Glycol) PEG 1500 و به نسبت ۱۰:۱ انجام شدند (۲۱). سلول‌های حاصل از فیوژن در محیط RPMI کامل حاوی ۲۰ درصد سرم جنین گاو و در پلیت‌های ۹۶ حفره (Nunc, Denmark) در حجم ۱۰۰ میکرولیتر کشت شدند. پس از یک روز انکوباسیون در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوباتور CO₂، ۱۰۰ میکرولیتر از محیط انتخابی (Sigma) HAT 2X به پلیت‌ها افزوده شد. میزان موفقیت فیوژن و تیتراژ مورد استفاده به عنوان مبنای انتخاب کلون بود.

غربالگری و کلونینگ هیبریدوم‌ها

حدود ۱۰ روز پس از کشت سلول‌ها، ۱۰۰ میکرولیتر از محلول رویی چاهک‌های حاوی سلول‌های هیبریدوم جمع‌آوری شدند و از نظر تولید آنتی‌بادی اختصاصی به روش الایزا مورد بررسی قرار گرفتند. برای این کار از پپتیدهای Her2 P1 و Her2 P2، به عنوان آنتی‌ژن جهت پوشاندن کف چاهک‌های الایزا استفاده شد. چاهک‌های حاوی کلون‌های مثبت به روش Limiting Dilution Assay، ۳-۴ مرتبه کلون و هر بار بهترین چاهک‌ها از نظر تولید آنتی‌بادی و تراکم سلولی مناسب، انتخاب شدند. تک کلون‌های انتخابی، تکثیر و از پلیت ۹۶ حفره به پلیت ۲۴ حفره (Nunc) و پس از رشد کافی به فلاسک‌های ۵۰ میلی‌لیتری (Nunc) منتقل گردیدند. پس از تکثیر کافی، هیبریدوم‌ها به فلاسک‌های ۲۵۰ میلی‌لیتری (Nunc) منتقل و مقدار زیادی محلول رویی از آنها جمع‌آوری شد. همچنین هیبریدوم‌های مولد آنتی‌بادی، منجمد و در ازت مایع نگهداری شدند. در مجموع، از تعداد ۹۶۰ چاهک بررسی شده برای فیوژن پپتید Her2 P1، تعداد ۵۸ چاهک و از مجموع ۵۷۶ چاهک بررسی شده برای پپتید Her2 P2، تعداد ۳۲ چاهک، مولد آنتی‌بادی بودند.

تعیین ایزوتیپ آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2

ایزوتیپ آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 با استفاده از استریپ‌های تجاری ایزواستریپ (Isostrip) (Roche, Germany) تعیین شد. ۱۵۰ میکرولیتر از سوپ غلیظ محتوی آنتی‌بادی با نسبت ۱:۱۰ در بافر PBS رقیق و به لوله ایزواستریپ اضافه گردید. پس از ورتکس، استریپ داخل لوله وارد و بعد از ۱۰-۵ دقیقه بر اساس باندهای تشکیل شده، ایزوتیپ و نوع زنجیره سبک آنتی‌بادی خوانده شد.

تخلیص آنتی‌بادی از محلول رویی کشت کلون‌های مولد آنتی‌بادی منوکلونال ضد Her2 و تغلیظ آن

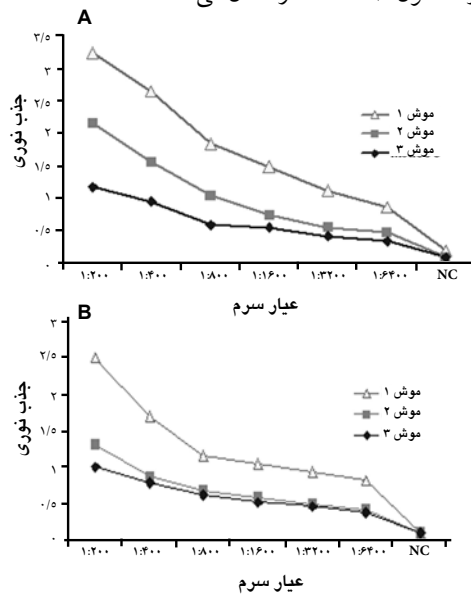
برای تخلیص آنتی‌بادی، ابتدا محلول رویی کشت سلولی از ۲۰-درجه سانتی‌گراد خارج و پس از آب شدن، سانتریفیوژ گردید. پس از فیلتر کردن آن با فیلتر ۰/۴۵ میکرومتر (Schleicher & Schuell, Germany)، مایع به دست آمده، ابتدا از ستون افینیتی پروتئین G (Protein G Affinity Column) (GE Health Care, Uppsala, Sweden) و سپس از ستون افینیتی Anti Mouse IgM عبور داده شد.

تولید آنتی بادی منوکلونال ضد Her2

از یک ربع توقف واکنش، به عنوان ملاک انتخاب کلون مثبت در نظر گرفته شد. در نهایت در مورد پپتید Her2 P2، سه کلون 3E3، 3C5 و 4C12 و در مورد پپتید Her2 P1، دو کلون 1E3 و 7 F10 به دست آمد.

تعیین ایزوتیپ آنتی بادی های منوکلونال ضد Her2

تعیین ایزوتیپ به روش ایزواستریپ انجام و مشخص گردید تمام ۵ کلون آنتی بادی منوکلونال ضد Her2، از کلاس IgM و زنجیره سبک K هستند. شکل ۲، نمونه استریپ یکی از ۵ کلون ضد Her2 را نشان می دهد.

شکل ۲: منحنی تیتراسیون سرم موش های ایمن شده با پپتید Her2 P1 و Her2 P2 پس از چهار بار تزریق داخل صفاقی و یک تزریق داخل وریدی، سرم موش ها با رقت سریال دوگانه و به روش الیزا از نظر عیار آنتی بادی های اختصاصی ضد پپتید Her2 P2 (A) و یا Her2 P1 (B) آزمایش شدند. (Negative Control: NC)

شکل ۳: استریپ یک کلون ضد Her2 ایزوتیپ آنتی بادی های منوکلونال ضد Her2 با استفاده از استریپ های تجاری و مطابق با دستورالعمل شرکت سازنده تعیین گردید. شکل فوق، واکنش گری آنتی بادی را با زنجیره سنگین μ و زنجیره سبک K نشان می دهد.

اولیه از آنتی بادی Herceptin (Roche) و کونژوگه (Avicenna Research Institute) Sheep anti Human-FITC استفاده شد.

تهیه لیزات سلولی

سلول های SKBR3 با استفاده از (Corning Incorporated, Mexico) cell scraper از کف فلاسک کنده شده و سه بار با PBS شست و شو داده شدند. سلول ها با استفاده از بافر لیزکننده حاوی Nonidet-P40 0.05%, NaCl 150 mM, Tris-HCl 10Mm و مخلوط آنتی پروتازها (Sigma)، به مدت ۱۵ دقیقه در ۴ درجه سانتی گراد لیز شدند.

ایمونوبلاتینگ لیزات سلولی

پس از تعیین غلظت پروتئین لیزات سلولی به روش برادفورد (Bradford Assay) (۲۲)، ۲۰۰ میکرولیتر لیزات سلول SKBR3 با ۱۰۰ میکرولیتر Herceptin با غلظت ۵ میکروگرم در میلی لیتر مخلوط و یک ساعت بر روی روتاتور در دمای ۴ درجه سانتی گراد، مخلوط شد. سپس به این مخلوط، ۲۰۰ میکرولیتر protein A-Sepharose 6 ME (GE Healthcare) اضافه شد. انکوباسیون به مدت یک ساعت در دمای ۴ درجه سانتی گراد ادامه یافت. بعد از ۵ بار شست و شو با بافر PBS، رسوب ژل به مدت ۱۰ دقیقه با بافر نمونه حاوی SDS (W/V %10)، Tris-HCl (0.5 M، pH=6.8)، گلیسرول (V/V 50%) و بروموفنل بلو (W/V 0.5%) جوشانده شد و پس از سانتریفیوژ، محلول رویی جمع آوری و بر روی ژل پلی آکریل آمید ۷ درصد با ولتاژ ۱۰۰ ولت، الکتروفورز گردید. همچنین لیزات سلولی تهیه شده بدون انجام مرحله جذب آنتی ژن و به صورت مستقیم پس از تعیین غلظت پروتئین کل، الکتروفورز شد. بلاتینگ مطابق روش توپین و همکاران (۲۳) با کمی تغییرات انجام شد. برای آنتی بادی اولیه، از آنتی بادی های منوکلونال ضد Her2 تولید شده با غلظت ۵ میکروگرم در میلی لیتر استفاده شد و پس از ۵ بار شست و شو، هر بار به مدت ۱۵ دقیقه، از کونژوگه Goat anti mouse IgM-HRP (Sigma) با رقت ۱:۵۰۰۰ استفاده گردید. پس از شست و شو، فیلترهای نیتروسولوز با سوبسترای ECL (GE Healthcare) به مدت یک دقیقه مجاور شدند. به عنوان کنترل مثبت از آنتی بادی Herceptin و کونژوگه Rabbit anti Human-HRP (Avicenna Research Institute) و به عنوان کنترل منفی از PBS به جای آنتی بادی اول استفاده شد.

یافته ها

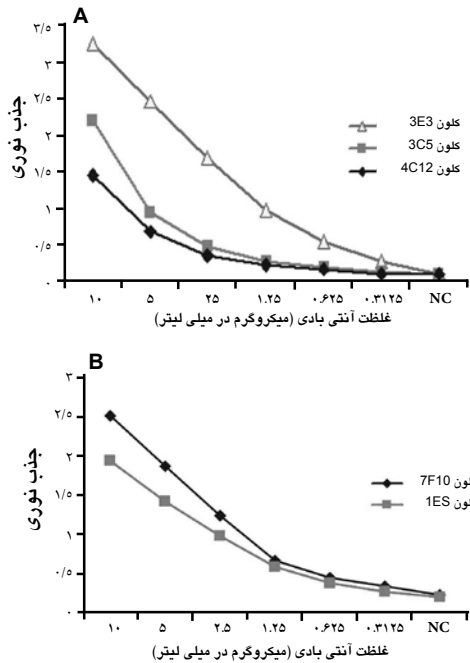
ایمن سازی موش ها

تیتراسیون سرم موش های ایمن شده با پپتیدهای Her2 نشان داد که تمام موش ها بعد از تزریق چهارم آنتی ژن، آنتی بادی با تیتراژ مناسب تولید کرده اند. شکل ۱A، منحنی تیتراسیون سرم موش های ایمن شده با پپتید Her2 P2 و شکل ۱B، منحنی تیتراسیون سرم موش های ایمن شده با پپتید Her2 P1 را نشان می دهد.

تولید و انتخاب هیبریدوم های مولد آنتی بادی ضد Her2

پس از غربالگری اولیه، از بین هیبریدوم های مثبت در حال رشد، چاهک های دارای جذب نوری بالاتر، انتخاب و کلون شدند. اختلاف جذب نوری ۰/۶ با کنترل منفی با سوبسترای TMB پس

مشاهده می‌شود، تغییرات جذب نوری در غلظت‌های مختلف آنتی‌بادی‌های 3E3 و 7F10 از یک روند تبعیت می‌کنند.

شکل ۴: منحنی تیتراسیون آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 P2 و Her2 P1

چاهک‌های پلیت الیزا با پیتید Her2 P2 (A) و یا Her2 P1 (B) پوشانده شدند و در مراحل بعد مطابق توضیحات ارائه شده در بخش مواد و روش‌ها، آنتی‌بادی‌های منوکلونال با رقت سریال دوگانه و سپس کونژوگه پراکسیداز ضدایمونوگلوبولین موش به چاهک اضافه شد. پس از اضافه کردن کروموزن TMB و توقف واکنش، جذب نوری چاهک‌ها در طول موج ۴۵۰ نانومتر خوانده شد.

NC: Negative Control

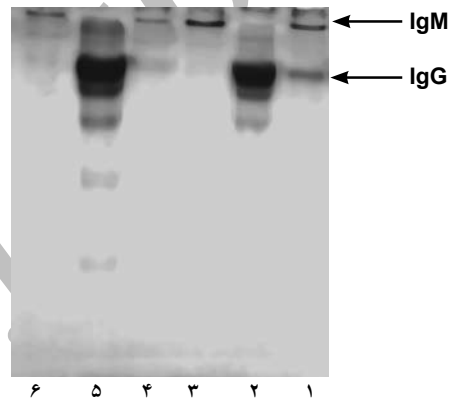
بر اساس محاسبات، از هر یک میلی‌لیتر سوپ کلون 3E3 مربوط به پیتید Her2 P2، ۱۸ میکروگرم و از هر یک میلی‌لیتر سوپ کلون 7F10 مربوط به پیتید Her2 P1، ۱۵ میکروگرم آنتی‌بادی منوکلونال به دست آمده است.

به منظور تعیین غلظت بهینه پیتیدهای مورد استفاده در پوشاندن چاهک‌های پلیت الیزا و همچنین تعیین عیار بهینه آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 و 7F10، آزمون الیزای غیرمستقیم با استفاده از غلظت‌های مختلف پیتید و آنتی‌بادی، طراحی شد. نتایج حاصله نشان داد هر دو آنتی‌بادی 3E3 و 7F10 (در غلظت‌های ۲۰-۲/۵ میکروگرم در میلی‌لیتر) دارای واکنش‌گری مناسبی علیه پیتیدهای مربوطه (با غلظت‌های ۱۰ و ۲۰ میکروگرم در میلی‌لیتر) هستند (شکل‌های A و B). برای کنترل منفی آزمون الیزا از روش‌های مختلفی مانند حذف آنتی‌بادی لایه اول، حذف پیتید و نیز جایگزینی آنتی‌بادی لایه اول با آنتی‌بادی غیرمرتبط با ایزوتیپ یکسان، استفاده شد.

نتایج به دست آمده نشان داد که تمام چاهک‌های کنترل منفی در مقایسه با چاهک‌های مثبت دارای جذب نوری بسیار پایین (۰/۱-۰/۲) هستند. با توجه به نتایج به دست آمده به نظر می‌رسد که در روش الیزای غیرمستقیم، غلظت بهینه برای آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 حدود ۵ میکروگرم در میلی‌لیتر و برای آنتی‌بادی منوکلونال 7F10، آنتی‌بادی حدود ۱۰ میکروگرم در

مطالعه خلوص آنتی‌بادی‌های منوکلونال تولید شده به روش SDS-PAGE

جهت بررسی خلوص آنتی‌بادی‌های منوکلونال تولید شده از SDS-PAGE ۷درصد در شرایط غیراچیا (Non-reducing SDS-PAGE) استفاده شد. نتایج حاصله نشان داد که آنتی‌بادی‌های تخلیص شده توسط ستون افینیتی anti mouse IgM دارای دو باند در محدوده‌های IgM و IgG هستند. همان‌گونه که در قسمت بحث به آن اشاره خواهد شد، باند IgG، مربوط به FBS مورد استفاده در کشت انبوه سلول‌های هیبریدوم بود. به همین منظور از ترکیبی از ستون‌های افینیتی protein G و Anti mouse IgM جهت تخلیص آنتی‌بادی‌های منوکلونال مورد نظر استفاده شد. نتایج SDS-PAGE از فراکسیون تخلیص شده ستون‌های anti mouse IgM و protein G نشان داد آنتی‌بادی‌های منوکلونال تخلیص شده تنها دارای یک باند در محدوده (شکل ۳).

شکل ۳: الکتروفورز SDS-PAGE آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 و 7F10 محلول روی کشت هیبریدوم‌های مولد آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 و 7F10 ابتدا از ستون protein G و سپس از افینیتی Anti mouse IgM عبور داده شدند. پروتئین‌های تخلیص شده از ستون protein G به تنهایی و یا پس از عبور از هر دو ستون، جمع‌آوری و به منظور بررسی محتوای پروتئینی الکتروفورز شدند.

Lane 1: آنتی‌بادی 3E3 تخلیص شده توسط ستون Anti mouse IgM
Lane 2: آنتی‌بادی 3E3 تخلیص شده توسط ستون protein G
Lane 3: آنتی‌بادی 3E3 تخلیص شده توسط ستون protein G و Anti mouse IgM
Lane 4: آنتی‌بادی 7F10 تخلیص شده توسط ستون Anti mouse IgM
Lane 5: آنتی‌بادی 7F10 تخلیص شده توسط ستون protein G
Lane 6: آنتی‌بادی 7F10 تخلیص شده توسط ستون protein G و Anti mouse IgM

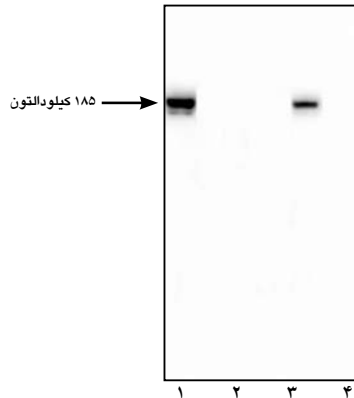
تخلیص محلول روی هیبریدوم‌های حاوی آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 و تعیین واکنش‌گری آنها با پیتید اختصاصی در آزمون الیزا

پس از تخلیص آنتی‌بادی توسط ستون‌های protein G و Anti mouse IgM، آزمون الیزا برای هر ۵ کلون آنتی‌بادی منوکلونال ضد Her2 جهت تعیین میزان واکنش با پیتید اختصاصی انجام شد و برای هر پیتید، بهترین کلون (کلونی که با غلظت مشابه آنتی‌بادی، دارای جذب نوری بالاتری در آزمون الیزا بود) انتخاب شد. بدین ترتیب کلون 3E3 بهترین واکنش را با پیتید Her2 P2 و کلون 7F10 با پیتید Her2 P1 نشان داد (شکل ۴) و در ادامه کار، آزمون‌ها با این دو آنتی‌بادی انجام شد.

شکل A ۴، منحنی تیتراسیون آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 P2 و شکل B ۴ منحنی تیتراسیون آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 P1 را نشان می‌دهد. همان‌گونه که در شکل A، B و ۴

تولید آنتی بادی منوکلونال ضد Her2

آنتی‌بادی‌های لایه اول و از کونژوگه پراکسیداز Goat anti mouse IgM جهت شناسایی باندها استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 در لیزات سلولی SKBR3 یک باند اصلی با وزن مولکولی ۱۸۵ کیلودالتون و چهار باند فرعی با اوزان مولکولی ۹۰، ۸۶، ۵۸ و ۵۴ کیلودالتون را شناسایی می‌کند (شکل ۶). پس از جذب آنتی‌ژن توسط Herceptin، آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 تنها یک باند ۱۸۵ کیلودالتونی را شناسایی کرد. پروتئین کامل Her2 دارای وزن مولکولی ۱۸۵ کیلودالتون است که این باند توسط آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 تولید شده مورد شناسایی قرار گرفت (شکل ۷).

شکل ۷: ایمونوپرسیپیتاسیون Her2

ایمونوپرسیپیتاسیون لیزات سلولی SKBR3 توسط Herceptin انجام شد و آنتی‌ژن‌های به دست آمده بر روی غشای نیتروسولوز بلات شدند. واکنش‌گری آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 با این آنتی‌ژن‌ها مورد بررسی قرار گرفت. از Herceptin به عنوان کنترل مثبت استفاده شد.

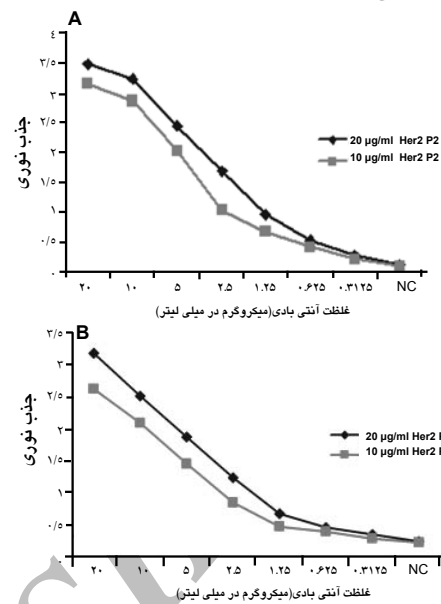
Lane 1: Herceptin; Lane 2: Herceptin منفی کنترل; Lane 3: آنتی‌بادی منوکلونال 3E3; Lane 4: کنترل منفی 3E3

مطالعه رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسنت سلول‌های SKBR3 با استفاده از آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد Her2 قابلیت استفاده از آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 و 7F10 در آزمون‌های ایمونوسیتوشیمی به روش ایمونوفلورسانس و با استفاده از رده سلولی SKBR3 مورد آزمایش قرار گرفت. نتایج حاصله از این آزمون نشان داد که هر دو آنتی‌بادی 3E3 (شکل ۸A) و 7F10 (شکل ۸C) همانند Herceptin (شکل ۸E) به خوبی قادر به شناسایی Her2 بر روی سلول‌های SKBR3 هستند.

جهت تعیین عیار بهینه هر آنتی‌بادی، رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسانس غیرمستقیم با استفاده از غلظت‌های مختلف آنتی بادی منوکلونال، آنتی‌بادی ثانویه کونژوگه با بیوتین و کونژوگه Streptavidin- FITC انجام شد.

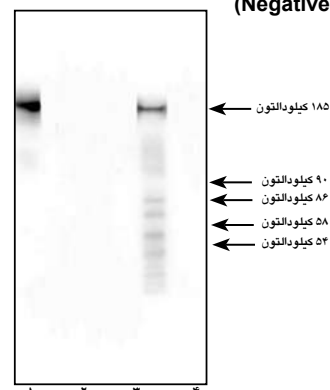
مطابق با نتایج به دست آمده، در تمام غلظت‌های مورد استفاده، آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 و 7F10 به خوبی سلول‌های SKBR3 را مورد شناسایی قرار دادند. با توجه به بالاترین نسبت سیگنال به رنگ زمینه (Signal/noise ratio)، غلظت بهینه آنتی‌بادی 3E3، ۵ میکروگرم در میلی‌لیتر و غلظت بهینه آنتی‌بادی 7F10، ۱۰ میکروگرم در میلی‌لیتر تعیین شد. عیار بهینه آنتی‌بادی ثانویه کونژوگه با بیوتین، ۵ میکروگرم در میلی‌لیتر و عیار بهینه کونژوگه streptavidin-FITC ۱:۵۰ تعیین شد. در تمام موارد رنگ‌آمیزی، اسلایدهای کنترل منفی،

میلی‌لیتر است. همچنین غلظت بهینه پپتید جهت پوشاندن پلت‌ها ۱۰ میکروگرم در میلی‌لیتر تعیین شد.

شکل ۵: منحنی تیتراسیون آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 و 7F10

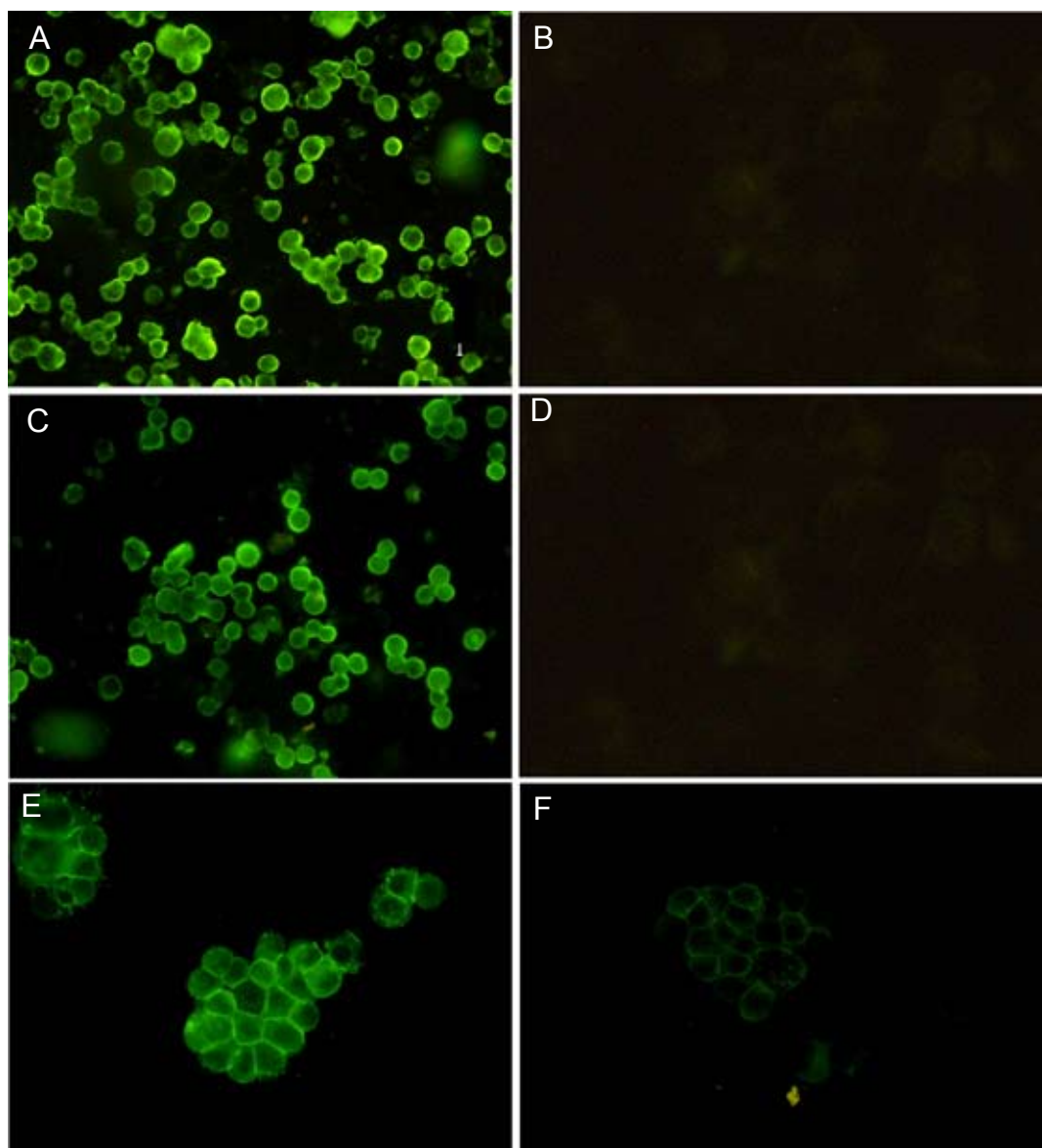
پس از پوشاندن چاهک‌های پلیت ایلیزا با غلظت‌های ۱۰ و ۲۰ میکروگرم در میلی‌لیتر از پپتید Her2 P2 (A) و یا Her2 P1 (B) مطابق توضیحات ارائه شده در بخش مواد و روش‌ها، آنتی‌بادی‌های 3E3 (A) و یا 7F10 (B) با رقت سریال دوگانه و سپس کونژوگه پراکسیداز ضد ایمونوگلوبولین موش به چاهک‌ها اضافه شد. پس از اضافه کردن کروموزن و توقف واکنش، جذب نوری چاهک‌ها در طول موج ۴۵۰ نانومتر خوانده شد.

شکل ۶: ایمونوبلات لیزات سلولی SKBR3 با استفاده از آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 لیزات سلولی SKBR3 بر روی غشای نیتروسولوز بلات شد و واکنش‌گری آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 مورد بررسی قرار گرفت. از Herceptin به عنوان کنترل مثبت استفاده شد.

Lane 1: Herceptin; Lane 2: Herceptin منفی کنترل; Lane 3: آنتی‌بادی منوکلونال 3E3; Lane 4: کنترل منفی 3E3

مطالعه واکنش‌گری آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 با لیزات سلولی SKBR3 با استفاده از روش ایمونوبلات به منظور بررسی واکنش‌گری آنتی‌بادی‌های منوکلونال تولید شده ضد Her2 با آنتی‌ژن‌های مربوطه در ایمونوبلات، سلول‌های SKBR3 لیزو لیزات حاصل به صورت مستقیم و یا پس از جذب توسط آنتی‌بادی تجاری ضد Her2 (Herceptin) الکتروفورز و بلات شدند. از آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 تولید شده به عنوان

شکل ۸: رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسانس سلول‌های SKBR3 توسط آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3، 7F10 و Herceptin بر روی لام‌های سلول‌های SKBR3. مطابق روش ارائه شده در قسمت مواد و روش‌ها، با آنتی‌بادی‌های منوکلونال 3E3 (A)، 7F10 (C) و Herceptin (E) مجاور شدند. پس از اضافه کردن آنتی‌بادی لایه دوم کوئژوگه با بیوتین و استریت اویدین کوئژوگه با FITC، لام‌ها توسط میکروسکوپ فلورسانس بررسی شدند. عکس‌های (B) (D) و (F) به ترتیب لام‌های کنترل منفی 3E3، 7F10 و Herceptin را نشان می‌دهند. (بزرگ‌نمایی $\times 200$ ، A-D، بزرگ‌نمایی $\times 400$ ، E-F)

بدون واکنش‌گری و یا دارای واکنش‌گری بسیار ضعیفی بودند (شکل ۸B, D, F).

بحث

پیش‌گیری از سرطان پستان که شایع‌ترین سرطان در میان زنان محسوب می‌شود، غالباً امکان‌پذیر نیست. بهترین راه برای درمان این سرطان، تشخیص سریع آن است. یکی از مهم‌ترین راه‌های تشخیصی، بررسی تومورمارکرهای سرطان پستان است. سرطان پستان دارای انواع زیادی از تومورمارکرهاست که مهم‌ترین آنها Her2 است. در ۲۵-۳۰ درصد از بیماران مبتلا به سرطان پستان، Her2 توسط سلول‌های سرطانی به میزان زیاد بیان می‌شود (۲۳). Her2 یک گیرنده تیروزین کیناز از خانواده Her است (۲۴). این خانواده مشتمل بر چهار عضو Her1-Her4 است و پروتئین‌های متعلق

به این خانواده، نقش مهمی در تنظیم رشد و تمایز سلول ایفا می‌کنند (۲۵-۲۶). برای شناخت Her2، روش‌های مختلفی وجود دارد که از آن جمله می‌توان به IHC (Immunohistochemistry)، PCR (Polymerase Chain Reaction)، FISH (Fluorescence in Situ Hybridization)، CISH (Chromogen in Situ Hybridization) و ELISA اشاره کرد (۲۷، ۲۸). اما استانداردترین روشی که برای تعیین بیان Her2 در بافت پستان مورد استفاده قرار می‌گیرد، روش ایمونوهیستوشیمی (IHC) است (۲۹، ۳۰). تا به حال ۸ آنتی‌بادی منوکلونال ضد Her2 در دنیا تولید شده

سنگین μ و هم زنجیره سبک K است. بنابراین ستون ساخته شده با این آنتی بادی نه تنها قادر به جذب و تخلیص IgM موشی، بلکه قادر به جذب سایر ایزوتیپ‌های آنتی بادی است که زنجیره سبک K موشی دارند. از آنجا که مترادف اسیدهای آمینه آنتی بادی‌ها بین گونه‌های مختلف، همولوژی بالایی دارد، بنابراین به نظر می‌رسد که آنتی بادی مذکور قادر به جذب IgG گاو نیز می‌باشد. صحت این مدعا با عبور FBS از ستون یاد شده و تخلیص IgG گاو به اثبات رسید.

نتایج ژل SDS-PAGE نشان داد فراکسیون خارج شده از ستون anti mouse IgM دارای تک باند IgM و فراکسیون خارج شده از ستون protein G دارای تک باند IgG است. با توجه به نتایج اولیه آزمون‌های الایزا و ایمونوفلورسانس بر روی محلول رویی کلون‌های مثبت، در نهایت بر اساس شدت واکنش‌گری آنتی بادی‌ها در آزمون‌های مذکور کلون 3E3 بر ضد پپتید Her2 P2 و 7F10 بر ضد پپتید Her2 P1 انتخاب و پس از تخلیص نهایی به روش یاد شده، مراحل بعدی کار فقط با این دو آنتی بادی انجام شد. نتایج آزمون الایزانشان داد که هر دو آنتی بادی دارای واکنش‌گری مناسبی علیه پپتیدهای مورد نظر است و احتمالاً از آنها می‌توان در تعیین عیار Her2 آزاد موجود در مایعات بیولوژیک استفاده کرد. در مطالعه‌ای که به تازگی توسط قیومی و همکارانش (۳۴) انجام گرفت از آنتی بادی منوکلونال ضد Her2 در تشخیص Her2 سرمی به روش الایزا استفاده شده است. تحقیقات بعدی در زمینه امکان استفاده از این آنتی بادی منوکلونال برای کاربرد آن در تشخیص سرمی و زود هنگام فرم محلول Her2، کارایی این محصول را مشخص خواهد کرد. به منظور بررسی واکنش‌گری آنتی بادی‌های تولید شده با سلول‌های بیان کننده Her2، از سلول‌های SKBR3 و روش ایمونوفلورسانس غیرمستقیم استفاده شد. نتایج رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسانس نشان داد آنتی بادی‌های منوکلونال تولید شده می‌توانند به خوبی Her2 را در سلول‌های SKBR3 تشخیص دهند. بنابراین به نظر می‌رسد از این آنتی بادی‌ها بتوان در تست‌های تشخیصی IHC جهت بررسی بیان Her2 در نمونه‌های بافتی بیماران مبتلا به سرطان پستان استفاده کرد. تشخیص Her2 در سطح سلول‌های SKBR3 توسط محققان دیگر با استفاده از رنگ‌آمیزی ایمونوفلورسانس و آنتی بادی‌های منوکلونال ضد Her2 گزارش شده است (۳۵).

با توجه به اینکه Her2 سطحی رده سلولی SKBR3 توسط آنتی بادی‌های منوکلونال تولید شده در این پژوهش قابل شناسایی است امکان استفاده از این آنتی بادی‌ها به شکل کونژوگه در شناسایی مستقیم تومور مارکر مذکور در روش‌های حساسی مانند فلوسایتومتری وجود دارد، اما این امکان نیز وجود دارد که روش رنگ‌آمیزی مستقیم در روش‌های با حساسیت پایین‌تر نظیر ایمونوهیستوشیمی نتواند بیان Her2 را به خوبی نشان دهد.

جهت بررسی وزن مولکولی آنتی‌ژن‌هایی که توسط آنتی بادی‌های منوکلونال تولید شده شناسایی می‌شوند، از تست وسترن‌بلات استفاده شد. نتایج پلایتینگ سلول‌های لیز شده SKBR3 نشان داد آنتی بادی 3E3 قادر به تشخیص باند ۱۸۵ کیلودالتونی Her2 است و این باند دقیقاً مشابه باندی است که توسط Herceptin مورد شناسایی قرار می‌گیرد. چهار باند دیگر

است که آنتی بادی‌های منوکلونال Mouse anti Human Her2 از کلون‌های 3B1، 10C7، 2C4، 3B5، 9G6، 4E5 و 4C10، 4B8 هستند و توسط تکنولوژی هیبریدوما تولید شده‌اند (۳۳-۳۱). اما با توجه به نبود هیبریدوم تولیدکننده این آنتی بادی در ایران، ضرورت تولید این آنتی بادی احساس می‌شد.

در این پروژه، آنتی بادی‌های منوکلونال ضد Her2 با استفاده از دو پپتید Her2 (P1 و P2) که دارای بخشی از توالی ناحیه خارج سلولی Her2 بودند، تولید و خصوصیات آنها مورد بررسی قرار گرفت. علت طراحی و استفاده از پپتیدهای بخش خارج سلولی Her2 در تولید آنتی بادی منوکلونال، استفاده آتی از این آنتی بادی‌ها جهت بررسی سطح Her2 آزاد در مایعات بیولوژیک بود. این نکته به این دلیل است که بیشتر Her2 آزاد در مایعات بدن فاقد ناحیه کینازی و بخش داخل سلولی این مولکول است. همچنین از آنتی بادی‌های ضد بخش خارج سلولی مولکول Her2 به طور بالقوه می‌توان در ایمونوتراپی سرطان پستان استفاده کرد. علت طراحی این پپتیدها، وجود سکانس‌های هیدروفیل در سطح پپتیدها، مناسب بودن پپتید از نظر کونژوگاسیون و نداشتن واکنش متقاطع بود. در مجموع، ۵ کلون آنتی بادی منوکلونال ضد Her2 به دست آمد که سه کلون بر ضد پپتید P2 و دو کلون بر ضد پپتید P1 بودند و بررسی ایزوتیپ آنتی بادی‌ها نشان داد همگی آنها از کلاس IgM هستند. دلیل IgM شدن کلون‌ها احتمالاً مربوط به نوع ایمونوژن به کار گرفته شده (پپتید)، کوتاه بودن طول پپتیدها و همولوژی زیاد بین پپتیدها و سکانس Her2 موشی (تفاوت فقط در یک اسید آمینه است) می‌باشد. با بررسی کامل بین سکانس Her2 موشی و پپتیدهای Her2 P1 و Her2 P2 مشخص شد سکانس هر دو پپتید با سکانس Her2 موشی مشابهت دارند و تفاوت تنها در یک اسید آمینه است.

برای تخلیص آنتی بادی‌ها از محلول رویی کشت سلول‌های هیبریدوم، ابتدا از ستون Anti mouse IgM استفاده شد. نتایج SDS-PAGE نشان داد آنتی بادی تخلیص شده از این ستون، هم دارای IgM و هم دارای IgG است. با توجه به اطمینان از نتیجه تست تعیین ایزوتیپ و منوکلونالیتی آنتی بادی‌ها و با توجه به احتمال وجود IgG گاو در FBS، سرم جنین گاو از ستون افینیتی Protein G عبور داده شد و نتایج حاصل نشان داد FBS حاوی مقادیر قابل توجهی از IgG است. به همین جهت برای خالص‌سازی IgM منوکلونال مورد نظر از IgG گاوی، دو ستون افینیتی Protein G و Anti mouse IgM به هم متصل و سوپ کشت سلولی از هر دو عبور داده شد.

علت جذب IgG گاوی به ستون Anti mouse IgM مربوط به نوع آنتی بادی استفاده شده در ساخت این ستون است. برای تهیه آنتی بادی خرگوشی ضد IgM موش از IgM خالص شده موشی به عنوان آنتی‌ژن استفاده شد. با توجه به اینکه IgM مورد استفاده جهت تزریق به خرگوش، آنتی بادی کامل یعنی زنجیره سنگین μ و زنجیره سبک K بوده، آنتی بادی تولید شده در خرگوش نیز علیه هر دو قسمت IgM بوده است. از این نظر، آنتی بادی تولید شده در خرگوش، هم قادر به شناسایی زنجیره

Herceptin را در نقطه ۱۸۵ کیلودالتونی تشخیص دهند (۳۸). در ایمونوپرسیپیتاسیون به دلیل مجاور کردن آنتی‌بادی با پروتئین طبیعی، باندهای اضافی که در وسترن بلات دیده می‌شود، حذف می‌شود. در ایمونوپرسیپیتاسیون به علت اینکه ابتدا لیزات سلولی SKBR3 با Herceptin مجاور می‌شود، بیومارکرهای Her2 به Herceptin متصل می‌شود. سپس با جوشاندن با بافر نمونه، بیومارکرهای Her2 در مایع رویی به شکل آزاد در می‌آید. بنابراین فقط Her2 خالص و جذب شده در ژل الکتروفورز تریق می‌شود و آنتی‌بادی منوکلونال مذکور فقط به باند Her2 که ۱۸۵ کیلو دالتون است متصل می‌شود و باندهای اضافی به این صورت حذف می‌شود. گواه این مسئله، Herceptin است که به عنوان کنترل مثبت استفاده شده و یک باند دارد. اما در وسترن بلات به علت اینکه جذب Her2 در لیزات سلولی صورت نمی‌گیرد و کل لیزات در ژل الکتروفورز بارگذاری می‌شود، آنتی‌بادی منوکلونال با اپی‌توپ‌های دارای واکنش متقاطع یا اپی‌توپ‌های دارای شکست مولکولی واکنش می‌دهد.

نتیجه‌گیری

در مجموع به نظر می‌رسد آنتی‌بادی‌های منوکلونال تولید شده در این طرح پژوهشی، علی‌رغم اینکه از کلاس IgM هستند، واکنش‌گری خوبی علیه Her2 دارند و می‌توان از آنها در آزمون‌های مختلفی نظیر الایزا، وسترن بلات و ایمونوفلورسانس استفاده کرد.

References

1. World health organization. Fact sheet, 2006; 297: Cancer. retrieved on 2007; 4-26
2. Iranian Annual of National Cancer Registration Report 2004, Center for Disease Control, Noncommunicable Deputy, Cancer Control Office.
3. Early breast cancer Trialists' collaborative group. Systematic treatment of early breast cancer by hormonal, cytotoxic, or immune therapy-133 randomized trials involving 31,000 recurrences and 24,000 deaths among 75,000 women. Lancet. 1992; 1-15
4. Sainsbury JRC, J Anderson T, Morgan DAL. Breast cancer. BMJ. 2000; 321: 745-750
5. Limer JL, Parkes AT, Waterworth A, Murphy CE, Tait CR, Witton CJ. 8th Nottingham International Breast Cancer Conference, Nottingham, UK, 16-19 September 2003. Breast Cancer Res. 2004; 6(1): 236-245
6. Malone KE, Daling JR, Thompson JD, O'Brien CA, Francisco LV, Ostrander EA. BRCA1 mutations and breast cancer in the general population: analyses in women before age 35 years and in women before age 45 years with

هم توسط این آنتی‌بادی شناسایی شد که دارای وزن‌های مولکولی ۹۰، ۸۶، ۵۸ و ۵۴ کیلودالتون هستند. دلیل باندهای اضافی در وسترن بلات می‌تواند به دو دلیل زیر باشد: اول اینکه این باندهای اضافی می‌تواند به دلیل واکنش آنتی‌بادی با اپی‌توپ‌های دیگر باشد. آنتی‌بادی که در این مطالعه تولید شد، از کلاس IgM است و IgM ایمونوگلوبولینی است که احتمال ایجاد واکنش متقاطع توسط آن زیاد است. با توجه به ضعیف بودن این چهار باند اضافی نسبت به باند اصلی و IgM بودن آنتی‌بادی، این چهار باند اضافی می‌تواند حاصل واکنش متقاطع آنتی‌بادی باشد. دلیل دوم: این پدیده در مورد اپی‌توپ‌هایی دیده می‌شود که شکست داخل مولکولی آنتی‌ژن، ساختار فضایی اپی‌توپ را تخریب نمی‌کند و اپی‌توپ مورد نظر در قطعات مولکولی مختلف با وزن‌های مولکولی متنوع حضور دارد. در صورتی که شکست داخل مولکولی پروتئین منجر به از بین رفتن کامل اپی‌توپ شود، فقط پروتئین کامل توسط آنتی‌بادی شناسایی شده و قطعات حاصل از شکست مولکول قابل ردیابی نیست و به نظر می‌رسد اپی‌توپ قابل شناسایی توسط Herceptin از این نوع باشد.

نتایج سایر محققان هم وجود باند اصلی ۱۸۵ کیلودالتونی و چند باند دیگر مربوط به Her2 را نشان می‌دهد (۳۶، ۳۷). جهت تایید نتایج وسترن بلات از آزمون ایمونوپرسیپیتاسیون استفاده شد و نتایج حاصل نشان داد که آنتی‌بادی منوکلونال 3E3 قادر است پروتئین‌های جذب شده توسط Herceptin را به خوبی شناسایی کند. نتایج تحقیقات سایر دانشمندان نیز نشان داده است که آنتی‌بادی‌های آنها، قادرند پروتئین‌های جذب شده توسط

- first-degree family history. JAMA. 1998; 25; 279(12): 922-929
7. Gomez Cuadra MO. 5th Milan Breast Cancer Conference, Milan, Italy, 11-13 June 2003. Breast Cancer Res. 2003; 5(5): 276-279
8. Fogiel M, Zbroch T, Knapp P, Knapp P. Microwave thermography in the assessment of breast pathology Med Wieku Rozwoj. 2002; 6(1): 63-73
9. Lehman CD, Gatsonis C, Kuhl CK, Hendrick RE, Pisano ED, Hanna L, et al. ACRIN Trial 6667 Investigators Group. MRI evaluation of the contralateral breast in women with recently diagnosed breast cancer N Engl J Med. 2007; 29; 356(13):1295-1303
10. Stojadinovic A, Nissan A, Gallimidi Z, Lenington S, Logan W, Zuley M, et al. Electrical impedance scanning for the early detection of breast cancer in young women: preliminary results of a multicenter prospective clinical trial. J Clin Oncol. 2005; 23(12): 2703-2715
11. Ross JS, Linette GP, Stec J, Clark E, Ayers M, Leschly N, et al. Breast cancer biomarkers and molecular medicine.

Expert Rev Mol Diagn. 2003; 3(5): 573-585

12. Ross JS, Linette GP, Stec J, Clark E, Ayers M, Leschly N, et al. Breast cancer biomarkers and molecular medicine: part II. 2004; 4(2): 169-188

13. Molina R, Barak V, van Dalen A, Duffy MJ, Einarsson R, Gion M, et al. Tumor markers in breast cancer-European Group on Tumor Markers recommendations. *Tumour Biol.* 2005; 26(6): 281-293

14. Levenson VV. Biomarkers for early detection of breast cancer: what, when, and where? *Biochim Biophys Acta.* 2007; 1770(6): 847-856

15. Nahta R, Esteva FJ. HER-2-targeted therapy: lessons learned and future directions. *Clin Cancer Res.* 2003; Nov 1; 9(14): 5078-5084

16. Olyvioye MA. Update on Her2 as a target for cancer therapy: intracellular signaling pathway of ErbB2/ Her2 and family methods. *Breast cancer Res.* 2001; 3(6): 385-389

17. Yamamoto TS, Ikawa T, Akiyama K, Semba N, Nomura N, Miyajima T, et al. Toyoshima Similarity of protein encoded by the human c-erbB2 gene to epidermal growth factor receptor. *Nature (London).* 1986; 319: 230-234

18. Reiter JL, Maihle NJ. A 1.8 kb alternative transcript from the human epidermal growth factor receptor gene encodes a truncated form of the receptor. *Nucleic Acids Res.* 1996; 24(20): 4050-4056

19. Cho HS, Leahy DJ. Structure of the extracellular region of Her2 reveals an interdomain tether. *Science.* 2002; 297: 1330-1333

20. Avrameas S, Ternynck T257. The cross-linking of proteins with glutaraldehyde and its use for the preparation of immunoadsorbents. *Immunochemistry.* 1969; 6(1): 53-66

21. Köhler G, Milstein C. Continuous cultures of fused cells secreting antibody of predefined specificity. *Nature.* 1975; 256(5517): 495-497

22. Bradford MM. A rapid and sensitive method for the quantitation of microgram quantities of protein utilizing the principle of protein-dye binding. *Anal Biochem.* 1976; 72: 248-254

23. Towbin H, Staehelin T, Gordon J. Electrophoretic transfer of proteins from polyacrylamide gels to nitrocellulose sheets: procedure and some applications. *Proc Natl Acad Sci USA.* 1979; 76(9): 4350-4354

24. Caroline J. Witton. Structure of HER receptors and intracellular localization of downstream effector elements gives insight into

mechanism of tumor growth promotion. *Breast Cancer Research.* 2003; 5(4): 206-207

25. Carpenter G. Nuclear localization and possible functions of receptor tyrosine kinases. *Curr Opin Cell Biol.* 2003; 15(2): 143-148

26. Chan SD, Antoniucci DM, Fok KS, Alajoki ML, Harkins RN, Thompson SA, Wada HG. Heregulin activation of extracellular acidification in mammary carcinoma cells is associated with expression of HER2 and HER3. *J Biol Chem.* 1995; 270(38): 22608-22603

27. Graus-Porta D, Beerli RR, Daly JM, Hynes NE. ErbB-2, the preferred heterodimerization partner of all ErbB receptors, is a mediator of lateral signaling. *EMBO J.* 1997; 16(7): 1647-1655

28. Miles DW. Update on HER-2 as a target for cancer therapy: herceptin in the clinical setting. *Breast Cancer Res.* 2001; 3(6): 380-384

29. Chavez-Blanco A, Perez-Sanchez V, Gonzalez-Fierro A, Vela-Chavez T, Candelaria M, Cetina L, et al. HER2 expression in cervical cancer as a potential therapeutic target. *BMC Cancer.* 2004; 4: 59

30. Horton J. Her2 and trastuzumab in breast cancer. *Cancer Control.* 2001; 8(1): 103-110

31. www.biocompare.com

32. Kitano Y, Umemura S, Ohbayashi H, Takenaga M, Osamura RY. Assessment of a new anti-HER2 monoclonal antibody, a best concordance with HER2 FISH. *Appl Immunohistochem Mol Morphol.* 2007; 15(4): 389-393

33. Faress JA, Nethery DE, Kern EF, Eisenberg R, Jacono FJ, Allen CL, et al. Bleomycin-induced pulmonary fibrosis is attenuated by a monoclonal antibody targeting HER2. *J Appl Physiol.* 2007; 103(6): 2077-2083

34. Ghayumi SMA, Aghasadeghi K, Doroudchi M, Ghaderi A. Determination of soluble HER-2/neu (sher-2/neu) in iranian patients with lung cancer. *Iranian Journal of immunology (IJI).* 2006; 3(2): 61-65

35. Wu X, Liu H, Liu J, Haley KN, Treadway JA, Larson JP, et al. Immunofluorescent labeling of cancer marker Her2 and other cellular targets with semiconductor quantum dots. *Nat Biotechnol.* 2003; 21(1): 41-46

36. Fischer BM, Cuellar JG, Byrd AS, Rice AB, Bonner JC, Martin LD, et al. ErbB2 activity is required for airway epithelial repair following neutrophil elastase exposure. *FASEB J.* 2005; 19(10): 1374-1376

37. De Lorenzo C, Cozzolino R, Carpentieri

A, Pucci P, Laccetti P, D'Alessio G. Biological properties of a human compact anti-ErbB2 antibody. *Carcinogenesis*. 2005; 26(11): 1890-1895
38. Giri DK, Ali-Seyed M, Li LY, Lee DF, Ling P,

Bartholomeusz G, et al. Endosomal transport of ErbB-2: mechanism for nuclear entry of the cell surface receptor. *Mol Cell Biol*. 2005; 25(24): 11005-11018

Archive of SID